

BRH. S. 2, c. 4 (S. 4, Z. 4). REINAUD, Mém. sur l'Inde 353. ब्राह्मं दिव्यं त-
था पित्र्यं प्राजापत्यं गुरोस्तथा । सौरं च सावनं चान्द्रमार्तं मानानि वै नव ॥
SÚBJAS. 14, 1. 12. तारका° *Dauer nach den Gestirnen gerechnet* VARĀH.
BRH. S. 98, 2. Am Ende eines adj. comp. (f. ई): पदं तिर्यञ्चानी Schol. zu
KĪTJ. ÇA. 5, 3, 33. शतमानं *hundertfach*: इन्द्रस्य त्र्यं शतमानमायुः VS.
19, 93. Vgl. ऊर्ध्व°, कूट°, गिरि°, कन्दो°, मास°. — c) *ein best. Ge-
wicht*, = कृष्णलं oder रक्तिका *ein Guñgā-Korn* Schol. zu KĪTJ. ÇA.
und TS. (हिरण्यम्) शतमानं भवति शतायुः पुरुषः शतेन्द्रियः अथोऽस्तु
यावन्तीः समा एष्यन्मन्यैः तावन्मानम् TS. 2, 3, 11, 5. nach dem Comm.
100 Māna = 5 Pala (an einer Stelle auch Paṇa). 3, 2, 6, 3. 6, 6, 10,
2. TBR. 1, 3, 7, 7, 6, 2. Vgl. auch शतमान. *A measure, the fourth
or eighth part of a Khāri Wilson mit Berufung auf MED.*, wo aber प्र-
स्थादि so v. a. *Maass* bedeutet. — d) *Bild, Erscheinung, species*: प्र-
यदित्था परावतः शोचिर्नि मानमस्यथ *wenn ihr aus weiter Ferne wie einen
Strahl euer Bild (hierher) werfet* RV. 1, 39, 1. यस्यान्तर्नि श्वसा मानमुक्थे
परिभुज्जोर्दमी विद्यतः सीम् 100, 14. — e) = उपमान (Schol.) *Aehnlich-
heit*: या विभर्ति कलवह्नकोमुपास्वानमानम् ÇA. 4, 57. — f) *Beweis*, =
प्रमाण TRIK. H. an. MED. न तावदतः कारणाभिन्द्रियमित्यत्र मानमस्ति NI-
LAK. 227. KUSUM. 16, 15. 30, 16. 38, 5. — Statt मान PAÑKAT. 89, 17 ist viel-
leicht प्रतिमान *Bild* zu lesen.

3. मानं m. wenn auf 3. मा zurückgehend, etwa so v. a. *praeparatum*:
यं ते श्येनशारुमवृकं पदार्थरूपं मानमन्धसः *das röthliche Gebräu des
Krautes d. h. den Soma* RV. 10, 144, 5.

4. मानं m. N. pr. des Vaters von Agastja, der मानस्य सूनुः heisst
RV. 1, 189, 8. सूनोर्मानेनाच्छिन्ना गृणाना वाजं विप्राय भुरणा रदत्ता । अग-
स्त्ये u. s. w. 117, 11, wo सूनोः zu वाजं zu ziehen ist. Agastja selbst
hiesse so, wenn man der Legende glaubt, in der Stelle: ततो कृ मानं
उदियाय मध्यात्ततो ज्ञातमृषिमाहुर्वसिष्ठम् 7, 33, 13. Die Erklärer ver-
stehen den ersten Pāda von Agastja, deuten aber मान der Sage
wegen so *gross wie ein Jochzapfen* (शम्या). BRHADH. bei SĀJ. ebend. 11.
pl. *das Geschlecht des Māna* RV. 1, 169, 8. 171, 5. यद्वा मानास उच्यम-
वोचन् 182, 8. 184, 5. Vgl. auch 2. मान्य. Es fällt auf, dass SĀJ. in Stellen
aus Liedern des Agastja das Wort appellativisch zu deuten sucht.
während er Mānja als patr. des Agastja aus BRHADH. kennt.

मानक 1) am Ende eines adj. comp. = 2. मान *Maass*: द्वात्रिंशद्वस्त°
Verz. d. Oxf. H. 89, a, 30. — 2) m. n. = माणाक *Arum indicum* ÇABDAĪ.,
RATNAM. und BRĀVAPR. im ÇKDR. — 3) TRIK. 3, 3, 278 bei der Erklärung
von त्र्य wohl fehlerhaft für नाणाक. — 4) f. मानिका a) *ein berauschen-
des Getränk* ÇABDAR. im ÇKDR. — b) = माणिका *ein best. Gewicht* SIDDH.
K. 249, b, 11. VAIDJAKAPARIŚHĀ im ÇKDR. = 2 A ũgali = 8 Pala Verz.
d. Oxf. H. 307, b, 9. पाणि° = कर्ष 5. — Vgl. देवमानक.

1. मानकलह (1. मान + क°) m. *Rivalitätsstreit, Eifersüchteleien*:
मुक्तमानकलह adj. KATHĀS. 35, 11.

2. मानकलह (wie oben) m. pl. N. pr. einer Völkerschaft MĀRK. P. 58, 45.
मानकलि (1. मान + कलि) m. *gegenseitiger Groll* Spr. 530.

मानकृत् (1. मान + कृत्) adj. *Andere ehrend, Andern Achtung bezeu-
gend* MBH. 3, 1090. 7, 1996.

मानहति (1. मान + ह°) f. *Ehrenverletzung, Ehrenkränkung* RĀĠA-
V. Theil.

TAR. 5, 234.

मानयन्धि (1. मान + य°) m. dass. HĀR. 168.

मानतस् (von 1. मान) adv. *ehrenhalber* MBH. 14, 2671.

मानतुङ्ग (1. मान + तुङ्ग) m. N. pr. eines Autors: °तुङ्गाचार्य HALL in
der Einl. zu VĀSAY. 8. °सूरि 49.

मानद् (1. मान + 1. द्) 1) adj. *Andern Ehre erweisend, Andern Ach-
tung bezeugend*; in der Anrede INDR. 5, 44. MBH. 3, 2163. 2332. 16799.
5, 7262. R. 1, 18, 20. 2, 34, 24. 97, 28. Spr. 830. 1078. मानदायाः
gen. sg. f. BRĀĠ. P. 3, 23, 6. द्वितैकमानद्: PAÑKĀR. 4, 3, 36. — 2) m. a) pl.
N. pr. einer Völkerschaft MĀRK. P. 37, 43; vgl. मालद्. — b) *mystische
Bez. des Buchstabens* आ WEBER, RĀMAT. UP. 318. am Ende eines adj.
comp. f. आ 317. — 3) f. आ *Bez. der zweiten Kalā des Mondes* Verz.
d. Oxf. H. 18, b, 24. — 4) n. (sc. अन्न) *Bez. einer best. mythischen Waffe*
R. ed. Bomb. 1, 27, 20 (मानव SCHL.).

मानदण्ड (2. मान + द°) m. *Messstock*: (हिमालयः) पृथिव्या इव मा-
नदण्डः KUMĀRAS. 1, 1.

मानधन (1. मान + धन) adj. *dessen Reichthum die Ehre bildet* RAGH.
5, 3. PRAB. 13, 11.

मानधानिका (मान + धा°) f. = कर्कटी ÇABDAM. im ÇKDR. Gurke WILS.

मानन (vom caus. von मन्) 1) adj. *ehrend, als Ehrenbezeugung die-
nend*: मासे माननं वा मानसे वा Nir. 4, 3. य एव मान्यो भवति तदर्थमेत-
त्संस्क्रियते DURGA. — 2) f. आ *das Ehren, Bezeugen der Achtung*: दि-
ज्ञातीनाम् MBH. 12, 12840. 13, 3871. 3874. Spr. 4714. अश्विनोर्माननार्थम्
R. 5, 58, 14. समानन adj. = पूज्य NALOD. 2, 23. — 3) n. dass.; s. अमानन
(auch Spr. 3415).

माननीय (wie oben) adj. *zu ehren, verdienend geehrt zu werden von
(gen.)*; von Personen R. 1, 14, 10. RAGH. 1, 11. KUMĀRAS. 1, 18. MĀRK. P.
23, 96. RĀĠA-TAR. 5, 337.

मानपर (1. मान + पर) 1) adj. f. आ *überaus stolz* ÇA. 9, 57. — 2) f.
आ N. pr. eines Frauenzimmers KATHĀS. 43, 69.

मानपरिषण्डन (1. मान + ष°) n. *Verlust der Ehre* Spr. 4974.

मानप्राण (1. मान + प्राण) adj. *dem die Ehre so viel wie das Leben
gilt* KATHĀS. 39, 163.

मानभङ्ग (1. मान + भङ्ग) m. *Verlust —, Kränkung der Ehre* Spr. 4971.
5118. 5223.

मानमनोहर (1. मान + म°) Titel eines Buchs HALL 164. MUIR, ST. 3.
202. Verz. d. Oxf. H. 247, a, 30. °कार m. *der Verfasser desselben* d. i.
Vāgīçvara 245, b, No. 615.

मानमय m. *Bez. eines best. Gegenstandes des Genusses*: तदगताभि-
र्नवराहतास्तु कृष्णस्या मानमयास्तथैव HARIV. 8433. NILAK.: ताम्बूलयो-
गाः गर्वाङ्कुरा (मान = गर्व) आहृताः वयमेताभ्यो ऽधिका इति स्वगुणा
आविष्कृता इत्यर्थः.

मानमहत् (1. मान + म°) adj. *überaus stolz* Spr. 791.

मानपच (मानम्, acc. von 2. मान, + पच) adj. *beim Schol. zu Vop. 26.
55. Ohne Zweifel ein verfehltes Beispiel, da im Sūtra मान nicht das
Wort मान, sondern Wörter für bestimmte Maasse bezeichnet.*

मानयित् (vom caus. von मन्) nom. ag. *Ehrer, Andern Achtung be-
zeugend* MBH. 3, 1810. 12, 3479 (दामन् ebend. bedeutet *freigebig*; ge-